

รูปแบบการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียน
ขยายโอกาสทางการศึกษา โรงเรียนบ้านกุ่มแปะ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาานครศรีธรรมราช เขต ๓

นางวิไลพร นามบุญ
ตำแหน่ง ผู้อำนวยการสถานศึกษา
วิทยฐานะ ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ

โรงเรียนบ้านกุ่มแปะ อำเภอลำชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาานครศรีธรรมราช เขต ๓
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
กระทรวงศึกษาธิการ

บทคัดย่อ

ชื่อเรื่อง : รูปแบบการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา โรงเรียนบ้านกุ่มแปะ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต ๓

ชื่อผู้วิจัย : นางวิไลพร นาบุญ ตำแหน่งผู้อำนวยการสถานศึกษา วิทยฐานะ ผู้อำนวยการชำนาญการ พิเศษ โรงเรียนบ้านกุ่มแปะ อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต ๓

ปีที่วิจัย : ปีการศึกษา ๒๕๖๓

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ ดังนี้ ๑) เพื่อศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการในการสร้างรูปแบบการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา โรงเรียนบ้านกุ่มแปะ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต ๓ ๒) เพื่อพัฒนารูปแบบการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา โรงเรียนบ้านกุ่มแปะ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต ๓ ๓) เพื่อทดลองใช้รูปแบบการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา โรงเรียนบ้านกุ่มแปะ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต ๓ และ ๔) เพื่อประเมินรูปแบบการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา โรงเรียนบ้านกุ่มแปะ สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต ๓ ขอบเขตการวิจัยและวิธีการวิจัย แบ่งออกเป็น ๔ ขั้นตอน คือ ขั้นตอนที่ ๑ ศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการในการสร้างรูปแบบการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการ เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนโดยการสนทนากลุ่ม(Focus Group Discussion) จากหัวหน้ากลุ่มงานบริหารวิชาการ จำนวน ๑ คน หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ จำนวน ๘ คน ครูและบุคลากร จำนวน ๑๐ คน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน ๗ คน ของโรงเรียนบ้านกุ่มแปะ ปีการศึกษา ๒๕๖๓ และผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน ๙ คน รวมทั้งหมด จำนวน ๓๕ คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสนทนากลุ่ม จำนวน ๑ ฉบับ ขั้นตอนที่ ๒ พัฒนารูปแบบการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาโรงเรียนบ้านกุ่มแปะ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต ๓ โดยการประเมินองค์ประกอบของรูปแบบจากความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน ๙ คน ได้มาโดยวิธีการเลือกแบบเจาะจง(Purposive select) เพื่อปรับปรุงและพิจารณาองค์ประกอบของรูปแบบ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบประเมินองค์ประกอบของรูปแบบฯ แบบมาตราส่วนประมาณค่าชนิด ๕ ระดับ จำนวน ๑ ฉบับ ขั้นตอนที่ ๓

ทดลองใช้รูปแบบการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา โรงเรียนบ้านกุ่มแปะ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต ๓ ประกอบด้วย ๔ ประเด็นหลัก ได้แก่ ๑) ผลการทดลองใช้รูปแบบฯ จากการประเมินความคิดเห็นของหัวหน้ากลุ่มงานบริหารวิชาการ หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ ครูและบุคลากร คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และผู้ปกครองของโรงเรียนบ้านกุ่มแปะ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต ๓ ปีการศึกษา ๒๕๖๓ รวมทั้งสิ้น จำนวน ๗๐ คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบประเมินผลการทดลองใช้รูปแบบฯ แบบมาตราส่วนประมาณค่าชนิด ๕ ระดับ จำนวน ๑ ฉบับ ๒) ผลการพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนรู้ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑- ๓ ปีการศึกษา ๒๕๖๓ จำนวน ๕๖ คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบบันทึกผลเปรียบเทียบคะแนนสัมฤทธิ์ทางการเรียนทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑- ๓ ปีการศึกษา ๒๕๖๓ กับปีการศึกษา ๒๕๖๒ จำนวน ๑ ฉบับ ๓) ผลการประเมินความพึงพอใจของหัวหน้ากลุ่มงานบริหารวิชาการ หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ ครูและบุคลากร คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และผู้ปกครองที่มีต่อรูปแบบการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน จำนวน ๗๐ คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบประเมินความพึงพอใจแบบมาตราส่วนประมาณค่าชนิด ๕ ระดับ จำนวน ๑ ฉบับ และ ๔) ผลการประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อรูปแบบการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน จำนวน ๕๖ คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบประเมินความพึงพอใจ แบบมาตราส่วนประมาณค่าชนิด ๕ ระดับ จำนวน ๑ ฉบับ ขั้นตอนที่ ๔ ผลการประเมินรูปแบบการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา โรงเรียนบ้านกุ่มแปะ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต ๓ ประกอบด้วย ๓ ด้าน คือ ด้านประโยชน์ ด้านความเป็นไปได้ และด้านความเหมาะสม เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบประเมินความคิดเห็นแบบมาตราส่วนประมาณค่าชนิด ๕ ระดับ จำนวน ๓ ฉบับ จากผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน ๗ คน ได้มาโดยวิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive select) สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพโดยการวิเคราะห์เนื้อหา ผลการวิจัย พบว่า ๑) สภาพปัญหาและความต้องการในการสร้างรูปแบบการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการ เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา โรงเรียนบ้านกุ่มแปะ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต ๓ มีความจำเป็นที่จะต้องดำเนินการพัฒนา เนื่องจากคุณภาพผู้เรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ - ๓ ในภาพรวมทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ ในปีการศึกษา ๒๕๖๒ อยู่ในระดับที่ค่อนข้างต่ำ โดยมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับดี (๓) ขึ้นไปทุกรายวิชา ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยร้อยละ ๖๒.๖๕ และต่ำกว่าเป้าหมายที่กำหนดไว้ที่ร้อยละ ๗๐ ผู้บริหารจะต้องแสวงหารูปแบบหรือวิธีการที่จะพัฒนาคุณภาพนักเรียนอย่างเป็นรูปธรรมเพื่อสร้างความมั่นใจแก่ผู้ปกครองและผู้เกี่ยวข้อง ๒) รูปแบบการมีส่วนร่วมในการบริหาร

งานวิชาการเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา โรงเรียนบ้านกุ่มแป สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต ๓ ประกอบด้วยองค์ประกอบ ๑๐ องค์ประกอบ ได้แก่ (๑) ด้านการบริหารงานวิชาการ (๒) ด้านการพัฒนาหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้ (๓) ด้านการพัฒนาครูและบุคลากร (๔) ด้านการนิเทศ กำกับ ติดตามการปฏิบัติหน้าที่ของครูและบุคลากร (๕) ด้านการวัดและประเมินผล (๖) ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ (๗) ด้านการส่งเสริมและพัฒนาผู้เรียน (๘) ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพการศึกษา (๙) ด้านการมีส่วนร่วมในการบริหารเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน และ (๑๐) ด้านการสร้างเครือข่ายการเรียนรู้กับสถาน ศึกษา หน่วยงานอื่น ๆ ๓) ผลการทดลองใช้รูปแบบการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา โรงเรียนบ้านกุ่มแป สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต ๓ ประกอบด้วย ๔ ประเด็นได้แก่ (๑) รูปแบบการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาโรงเรียนบ้านกุ่มแป สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต ๓ ตามความคิดเห็นของหัวหน้ากลุ่มงานบริหารวิชาการ หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ ครูและบุคลากร คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและผู้ปกครอง ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุดค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๕๔ ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ ๐.๔๘ (๒) ผลการพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนรู้ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑-๓ ปีการศึกษา ๒๕๖๓ มีค่า เฉลี่ยร้อยละ ๗๔.๖๒ สูงกว่าปีการศึกษา ๒๕๖๒ ที่มีค่าเฉลี่ยร้อยละ ๖๒.๖๕ โดยมีค่าเฉลี่ยเพิ่มขึ้นร้อยละ ๑๑.๙๐ และเป็นไปตามเกณฑ์ที่โรงเรียนกำหนดไว้ คือ ค่าเฉลี่ยทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ในภาพรวมไม่น้อยกว่าร้อยละ ๗๐ ขึ้นไป (๓) หัวหน้ากลุ่มงานบริหารวิชาการ หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ ครูและบุคลากร คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และผู้ปกครองมีความพึงพอใจต่อรูปแบบการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา โรงเรียนบ้านกุ่มแป สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต ๓ ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๕๔ ค่าส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐานเท่ากับ ๐.๔๙ (๔) นักเรียนมีความพึงพอใจต่อรูปแบบการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการ เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา โรงเรียนบ้านกุ่มแป สำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต ๓ ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๕๕ ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ ๐.๕๑ (๕) ผลการประเมินรูปแบบการมีส่วนร่วมในการ บริหารงานวิชาการเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา โรงเรียนบ้านกุ่ม แป สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต ๓ ตามความคิดเห็นของ ผู้ทรงคุณวุฒิ ได้แก่ (๑) ด้านประโยชน์ของรูปแบบ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๕๐ ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ ๐.๕๑ (๒) ด้านความเป็นไปได้ของรูปแบบในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๔๘ ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ ๐.๕๒ และ (๓) ด้านความเหมาะสมของ รูปแบบ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๕๐ ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ ๐.๔๖